

ЮВІЛЕЇ

**ДОКТОРУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ НАУК, ЗАСЛУЖЕНОМУ
ПРОФЕСОРОВІ УМАНСЬКОГО НУС І.М. КАРАСЬОКУ - 90 РОКІВ**

О.І. УЛЯНИЧ, доктор сільськогосподарських наук, професор

Витри піт солоний із чола
І трудись забувши про утому,
Бо людина ціниться по тому,
Чи вона зробила, що могла.
Скільки сил у неї вистачало,
Щоб на світі більше щастя
стало.

Микола Луків

Іван Маркіянович Карасюк доктор сільськогосподарських наук, заслужений професор, академік МААО, Почесний ґрунтознавець Українського товариства ґрунтознавців і агрохіміків, заслужений працівник освіти України, довічний стипендіат Президента України, голова ради ветеранів Уманського національного університету садівництва

Іван Маркіянович Карасюк, уродженець благодатної Полтавської землі, змалку вихований на селянських традиціях, усе своє життя присвятив підготовці молодого покоління аграріїв, вихованню у них неугасимого інтересу до знань і науки. Більша частина його життя пройшла у старовинній Умані. Тут розцвів талант здібного студента, вченого й педагога, реалізувалися організаторські здібності. Будучи гідним продовжувачем справи О.І. Душечкіна, П.А.Власюка, С.С.Рубіна, М.М. Шкварука, Іван Маркіянович став відомим ученим у галузі агрономії, знаним наставником молоді. За короткий час, наздоганяючи втрачені воєнні роки, він пройшов шлях від студента до доктора наук, професора, декана факультету, першого проректора навчального закладу. Поєднання незгасаючої енергії з мудрістю та життєвим досвідом, настирливістю в повсякденній праці дало можливість І.М. Карасюку майже півстоліття очолювати структурні підрозділи університету. На цих посадах у повній мірі розкрився його талант ученого, організатора, педагога-новатора. За безпосередньої участі шанованого ювіляра в навчальному закладі було відкрито нові спеціальності та спеціалізації, розширено й оновлено навчальну та наукову базу, удосконалено форми навчального процесу. Його знання справи, мудрість учителя і вихователя, пошук нового, прогресивного, чітке бачення перспективи, вміння об'єктивно оцінити ситуацію, наполегливість у досягненні поставленої мети, організаторські здібності забезпечували авторитет серед викладачів, друзів, студентів, аспірантів, колег – керівників кафедр, факультетів, інших навчальних закладів.

Народився Іван Маркіянович 23 листопада 1923 року в бідній селянській родині у с. Сари Гадяцького району Полтавської області. Тут пройшли його дитинство, Тут зустрів він свою юність. У 1931–1941 роках під час навчання в початковій школі пережив голодомор 1932–1933 років потім була семирічка і перший випуск 10 - го класу в рідному селі.

Недільним ранком 22 червня 1941 року що настав після випускного вечора, почув тривожне повідомлення про віроломний напад фашистської Німеччини на Радянський Союз і вже 8 серпня став курсантом Сумського артилерійського училища. З першого жовтня 1941 року до 1 травня 1945 - го

– учасник бойових дій Південно-Західного, Західного, Волховського, Ленінградського, Другого і Третього Прибалтійських, Першого Білоруського фронтів. Брав участь у боях за Москву, в обороні Ленінграда (прориві й повному знятті блокади), звільненні Новгорода, Пскова, Выборга, Тарту, Шауляя, Риги й інших міст Прибалтики, у звільненні Польщі та її столиці Варшави, форсуванні річок Волхов, Вісла, Одер, штурмі (16 квітня – 1 травня 1945 року) Берліна. Воював у складі мінометного батальйону 22 - го ОЛСБ, заряджаючим полкової батареї 60 - го стрілецького полку 65 - ї Забайкальської стрілецької дивізії, командиром гармати, командиром вогневого взводу, старшим на вогневій шостої батареї 798 - го артилерійського полку 265 - ї Червонопрапорної Выборзької стрілецької дивізії 36- ї гвардійської корпусної артилерійської бригади РГК у військових званнях від курсанта артучилища до гвардії підполковника.

Після закінчення Другої світової війни в 1945–1947 роках продовжував службу у військових з'єднаннях на території Німеччини. Демобілізувався в березні 1947 року. У 1947– 1952 роках навчався в Уманському сільськогосподарському інституті (слухач підготовчого відділення, студент), який закінчив із відзнакою у березні 1952 року. В 1952–1956 роках працював на виробництві - спочатку дільничним агрономом Уманської МТС потім - завідувачем сільгоспвідділу і секретарем райкому в зоні Уманської МТС).

У 1956–1959 роках І.М. Карасюк – аспірант кафедри загального землеробства Уманського СГІ й одночасно в 1958–1962 роках асистент, старший викладач кафедри організації сільськогосподарських підприємств інституту. В травні 1960 року захистив кандидатську дисертацію на тему: «Поліпшення зяблевого обробітку ґрунту під цукрові буряки в умовах Лісостепу України». У 1962–1973 роках Іван Маркіянович – доцент кафедри агрохімії і ґрунтознавства, декан агрономічного факультету Уманського СГІ. В грудні 1970 року захистив докторську дисертацію на тему «Поліпшення системи зяблевого обробітку ґрунту під просапні культури в зернобурякових сівозмінах південно-західного Лісостепу України». У 1973–1989 роках – проректор з навчально-виховної та наукової роботи інституту з 1973 року – доктор сільськогосподарських наук і одночасно з 1979 року завідувач кафедри агрохімії і ґрунтознавства, з 1982 р. – професор. Із 1988 року – голова Уманського відділення Українського товариства ґрунтознавців і агрохіміків; у 1998 році удостоєний диплома "Почесний ґрунтознавець України". В 1988 році Указом Президії Верховної Ради України від 30 вересня І.М. Карасюку присвоєно Звання "Заслужений працівник освіти Української РСР". Із 1998 року– голова Ради ветеранів Уманського ДАУ, з 2000 року – довічний стипендіат Президента України. У 2003 році рішенням

Ученої ради університету вперше присвоєно звання «Заслужений професор Уманського ДАУ».

Як керівник наукової школи Іван Маркіянович підготував два доктори й 11 кандидатів наук. Він - автор понад 400 наукових праць, серед яких: монографії, підручники, навчальні посібники, рекомендації та методичні вказівки, довідники, статті тощо.

Найважливіші з них:

рекомендації: "До визначення якості кормів у господарствах". - К. : "Урожай". – 1981. – 90 с.; "Індустріальна технологія вирощування цукрових буряків ". – Черкаси, 1983. – 68 с.; "Індустріальна технологія вирощування кукурудзи " Черкаси, 1983.– 106 с.; "Індустріальна технологія вирощування озимої пшениці ". – Черкаси, 1985. – 116 с.;

методичні вказівки: "До проведення лабораторних занять з агрохімії". - Умань, 1984. – 196 с.;

довідник: "Зернові культури " - К. : "Урожай", 1981.– 320 с.

Монографії: "Учгосп "Родниківка" – база виробничої практики і наукових досліджень". – Умань, 1982. – 174 с.; "Впровадження прогресивних технологій вирощування сільськогосподарських культур на основі інтенсифікації сільського господарства". – Черкаси, 1986. – 520 с.; "Інтенсивні технології вирощування зернових і технічних культур". – К. : Вища шк., 1988. – 328 с.; "Уманський сільськогосподарський інститут (1844–1994) 150 років. – К. : Вища шк., 1994. – 208 с.;

підручники: "Агрохімія". – К.: Вища шк., 1991.– 248 с., "Технологія виробництва продукції сільського господарства". – К.: Вища шк., 1993.– 208 с.; "Агрохімія". – К.: Вища шк., 1995. – 472 с.;

навчальний посібник: "Агрохімічний аналіз ґрунту, рослин і добрив". - Умань, 2001.– 192 с.;

публіцистичні видання: біографічний нарис «Життя прожити – не поле перейти». – Нічлава, 2003. – 360 с.; за ред. І.М.Карасюка «Спогади ветеранів». – Умань, 2005. – 176 с.; «Ветеран спортивної слави Уманщини М.Г.Євстратов і його школа». – Умань, 2006. – 108 с.

За активну участь у захисті Вітчизни та у відбудові й розбудові народного господарства України І.М. Карасюк нагороджений орденами Червоної зірки, Вітчизняної війни 1-2 – го ступенів, «За мужність» 3 - го

ступеня”, понад 20 медалями, в тому числі «За відвагу», а також пам’ятними нагрудними знаками міністерств і відомств: ”Відмінник соціалістичного сільського господарства”(1974 р.), ”За відмінні успіхи в роботі” (1983 р.), ”Знак пошани” (2003 р.) ”Відмінник освіти і науки 1- го ступеня” (2004 р.); Почесними грамотами й цінними подарунками, серед яких годинники та Почесними грамотами Президії Верховної Ради УРСР (1984 р.) і Верховної Ради України (2004 р.).

Наукові здобутки – від аспіранта до професора

За особливий внесок у розвиток міста, активну громадську діяльність та з нагоди Дня Перемоги рішенням міської ради Умані № 3 від 24 квітня 2004 року Іван Маркіяєвич удостоєний відзнаки ”За заслуги перед містом”.

Спосіб життя ювіляра – це постійна титанічна праця, воїна, хлібороба, вченого, організатора, вихователя – це постійний рух уперед. До сформованої ним наукової школи належать учені, які успішно захистили докторські й кандидатські дисертації. Заслуги професора І.М.Карасюка перед Батьківщиною високо оцінені державою. Він – провідний науковець у

галузі агрономії, Почесний член товариства ґрунтознавців і агрохіміків України. Все, що зроблено та досягнуто Іваном Маркіяновичем – це не тільки дарунок долі, але й природний розум і талант, помножені на невтомну працездатність.

Професор Карасюк І.М. ділиться спогадами про свого учителя професора Власюка П.А.

Фрагменти з наукових досліджень і спостережень професора І.М.Карасюка

Оцінка якості обробітку ґрунту

Визначення кількості органічних решток на полі

Визначення гребенистості оранки

Відбір зразків для визначення щільності ґрунту

Відбір зразків для визначення вологості ґрунту

*Оцінка якості посівів цукрових
буряків і кукурудзи*

Розмивання кореневої системи цукрових буряків

Вимірювання висоти рослин у полі